

ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ

Směrnice SP

ZPRACOVÁNÍ HLÁŠENÍ UDÁLOSTÍ V ATM/ANS PŘI VÝKONU DOHLEDU NAD PROVOZNÍ BEZPEČNOSTÍ

CAA/S-SP-041-0/2023

Č. j. 008499-23-701

V Praze dne: 31 . 07. 2023

Schválil (podpis):

Verze: 1.0

Datum účinnosti: 1. 8. 2023

Za správnost navrhovatel:

Ing. Josef Kopp

Ing. Vítězslav Hezký
Ředitel Sekce provozní

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

ROZDĚLOVNÍK

Status	Příjemce	Uložení
Originál + potvrzení o seznámení se s vnitřní směrnicí	Správce dokumentu ONS	Složky interní dokumentace ONS
Elektronická kopie	Správce dokumentu ONS	Intranet

SEZNÁMENÍ SE S DOKUMENTEM

Formulář potvrzení o seznámení se s interním dokumentem Odboru navigačních služeb Sekce provozní je přiložen k originálu této směrnice, viz Rozdělovník.

KONTROLNÍ SEZNAM STRAN

Strana číslo	Verze	Datum	Strana číslo	Verze	Datum
1 až 18	1.0	1. 8. 2023			

ÚČINNOST SMĚRNICE, ZMĚN A OPRAV

Verze	Datum účinnosti	Změnil (-a)	
		Datum	Příjmení/podpis
1.0	1. 8. 2023	Zpracováno	Ing. Jaroslav Pekárek

OBSAH

Rozdělovník	3
Seznámení se s dokumentem	3
Kontrolní seznam stran	4
Účinnost směrnice, změn a oprav	5
OBSAH	6
Seznam použitých zkratk	7
Definice	8
1. Základní ustanovení	9
1.1. ÚVOD	9
1.2. Cíl využití hlášení událostí	9
1.3. Předmět	10
1.4. Působnost a odpovědnost	10
2. Struktura systému	10
2.1. Prvky systému	10
2.2. Systém povinného hlášení	11
2.3. Systém dobrovolného hlášení	11
3. Postupy	12
3.1. Základní ustanovení	12
3.2. Reaktivní přístup	12
3.3. Proaktivní přístup	13
4. Použití získaných informací	14
4.1. Výměna a zveřejňování informací	14
5. předávání informací o událostech příslušnému úřadu od poskytovatelů služeb	15
6. Závěrečná ustanovení	15
6.1. Kontrola a aktualizace směrnice	15
7. Přílohy	15

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

[Zkratka]	[Význam zkratky CZE]	[Význam zkratky ENG]
AMC	Přijatelné způsoby průkazu (shody)	Acceptable Means of Compliance
ANS	Letové navigační služby	Air Navigation Services
ATM	Řízení letového provozu	Air Traffic Management
CBO	Provoz v příhraničních oblastech	Cross Border Operations
NSA	Vnitrostátní dozorový orgán	National Supervisory Authority
EASA	Evropská agentura pro bezpečnost v letectví	European Aviation Safety Agency
ECR	Evropská centrální evidence	European Common Repository
ECCAIRS	Evropský databázový systém leteckých nehod a incidentů	European Coordination Centre For Aviation Incident Reporting System
ESARR	Evropské bezpečnostní regulační požadavky	European Safety Regulatory Requirements
FAB CE		
GM	Poradní materiál (vydaný EASA)	Guidance Material (issued by EASA)
MDS	Ministerstvo dopravy a spojů dnes MD Ministerstvo dopravy	Ministry of Transport and Communications – former official body
MSŘ	Manažer systému řízení (ÚCL)	
NBP	Národní bezpečnostní program	National Safety Program
ONS	Odbor navigačních služeb ÚCL	Air Navigation Services Department of CAA CZ
RBO	Dohled na základě vyhodnocení rizik (plánování)	Risk Based Oversight
Ř/ONS	Ředitel odboru navigačních služeb	Head of ANS Department
ÚPB	Útvar provozní bezpečnosti (ŘLP ČR, s.p.)	
SAG	Pracovní skupina pro řešení otázek bezpečnosti	Safety Advisory Group
SB	Safety Board (nepřekládá se)	Safety Board
SISel	Systém evidence hlášení událostí ÚCL	CAA's system for occurrence reporting management
SAG	Pracovní skupina pro řešení otázek bezpečnosti	Safety Advisory Group
ÚCL	Úřad pro civilní letectví	Civil Aviation Authority
ÚZPLN	Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod	Air Accidents Investigation Institute

DEFINICE

Pro potřeby této Směrnice byly definovány následující významy:

Anonymizování

Odstranění veškerých osobních údajů, které se vztahují k osobě podávající hlášení a technických údajů, které mohou poukazovat na totožnost osoby podávající hlášení nebo třetích osob z podávaných hlášení.

Funkčnost

Stav systému charakterizující kvalitu naplňování požadavků na něj kladených.

Opatření

Vyhlášení a přijetí postupů, které slouží k návratu systému hlášení událostí do funkčního stavu.

Plynulost

Stav popisující časový průběh zpracování vstupních hlášení s ohledem stanovené procesní lhůty.

Sledování

Pravidelný a řízený přístup do systému hlášení, za účelem identifikace nových hlášení a posouzení stavu a průběhu řešení dříve hlášených událostí.

Spravedlivé posouzení

Přístup, podle něž nejsou klíčoví pracovníci nebo jiné osoby trestáni za činnosti, opomenutí nebo přijatá rozhodnutí, která odpovídají jejich zkušenostem a výcviku, ale podle něž se netoleruje hrubá nedbalost, úmyslné přestupky a činy směřující k destrukci.

Systém SISEI

Systém zpracování hlášení na úrovni ÚCL, využívající informace ze systému ECCAIRS a který je napojen na externí subjekty přispívající v rámci nastaveného systému hlášení událostí v civilním letectví na národní úrovni.

Transparentnost

Vlastnost systému, která dovoluje všem subjektům systému hlášení poznat jednotlivé prvky a procesy systému hlášení a umožňuje sledovat zpracování konkrétního hlášení.

Událost

Provozní přerušení, závada, porucha nebo jiná mimořádná okolnost, která ovlivňuje nebo může ovlivnit bezpečnost letu, a která nemá za následek nehodu nebo vážný incident (ve smyslu definice).

Vyhodnocování

Soubor posloupných činností zahrnujících sběr dat, jejich analýzu, klasifikaci rizik, formulaci doporučení nebo přijetí opatření k posuzovanému stavu systému.

1. ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

1.1. ÚVOD

Tato směrnice *Zpracování hlášení událostí v ATM/ANS při výkonu dohledu nad provozní bezpečností* (dále jen „Směrnice“) vychází především z příslušných ustanovení zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, z vyhlášky MDS č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, z národního leteckého předpisu L13 o odborném zjišťování příčin leteckých nehod a incidentů, z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 ze dne 3. dubna 2014 o hlášení událostí v civilním letectví¹, z regulačních požadavků na poskytovatele služeb podle prováděcího nařízení Komise (EU) 2017/373 (dále jen „PNK (EU) 2017/373“) ze dne 1. března 2017², a prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/1018 ze dne 29. června 2015, kterým se stanovuje seznam klasifikovaných událostí v civilním letectví, které podléhají povinnému hlášení³ a dále manuálů, příruček a doporučení ICAO, EUROCONTROL a EASA. Celkový přehled legislativního rámce je uveden v Příloze C této směrnice.

Směrnice popisuje a upravuje činnost pracovníků odboru navigačních služeb (dále jen „Odbor“) při sledování událostí týkajících se ATM/ANS nebo těch událostí, které by s nimi mohly mít souvislost. Zejména se jedná o informace přijaté systémem povinného a dobrovolného hlášení událostí, které byly získány z databáze Odboru událostí prostřednictvím systému ECCAIRS anebo z databází poskytovatelů letových navigačních služeb.

Směrnice se vztahuje na zaměstnance Odboru při výkonu dohledu v oblasti provozní bezpečnosti při poskytování služeb ATM/ANS a v oblasti dohledu nad plněním regulačních požadavků poskytovateli služeb vycházející z PNK (EU) 2017/373 v aktuálním znění a souvisejících rozhodnutích výkonného ředitele EASA (AMC a GM).

Tato Směrnice vychází ze směrnice *Zpracování hlášení událostí v ATM/ANS při výkonu státního dozoru nad provozní bezpečností* (ÚCL/S-SP-011-0/2019). Předmětem její úpravy jsou doplnění nových požadavků vyplývajících z PNK (EU) 2017/373 a souvisejících AMC/GM a změny postupů v této oblasti na základě získaných poznatků a osvědčené praxe.

1.2. CÍL VYUŽITÍ HLÁŠENÍ UDÁLOSTÍ

- (1) Tato Směrnice popisuje základní postupy Odboru s cílem přispět k zajištění vysoké úrovně provozní bezpečnosti v oblasti ATM/ANS při využití hlášení událostí v průběhu výkonu dohledu nad provozní bezpečností služeb a systémů ATM/ANS včetně zajištění podpory procesu plánování dohledu realizovaného Odborem. Plnění tohoto cíle spočívá v aplikaci reaktivního a proaktivního přístupu k hlášeným událostem v civilním letectví ze strany Odboru, který plní základní funkce dohledu nad provozní bezpečností v ATM/ANS v rámci činnosti Úřadu pro civilní letectví (dále jen „Úřadu“), který byl zákonem o civilním letectví pověřen plněním úkolů vnitrostátního dozorového orgánu ČR (National Supervisory Authority).
- (2) Nezbytným předpokladem pro provádění zde uvedených činností je funkčnost, plynulost a transparentnost implementovaných systémů hlášení, jejich legislativní podpora, prosazování jejich používání a celková důvěra v jejich užitečnost. Naplňování tohoto předpokladu je realizováno v rámci dohledu nad provozní bezpečností a dodržováním regulačních požadavků u poskytovatelů služeb na implementaci systému hlášení událostí dle požadavku ATM/ANS.OR.A.065 PNK (EU) 2017/373 a není předmětem této Směrnice.
- (3) Informace a analýzy získané z hlášených událostí jsou používány také pro plnění dalších úkolů Odboru v oblasti dohledu nad provozní bezpečností při poskytování ATM/ANS, ale i v rámci plnění mezinárodních závazků (např. roční monitorovací zpráva v oblasti výkonnosti v souladu s nařízením (EU) 2019/317, spolupráce v účelově zaměřených mezinárodních pracovních skupinách) nebo zpracování výroční zprávy Úřadu pro civilní letectví (dále jen „Úřad“).

¹ Celé znění nařízení – viz Příloha C této směrnice

² Celé znění nařízení – viz Příloha C této směrnice

³ Celé znění nařízení – viz Příloha C této směrnice

- (4) Cílem využití údajů pocházejících z hlášených událostí není vyšetřování těchto událostí ani zjišťování příčin jejich vzniku nebo odpovědnosti za vzniklou událost. Tento proces primárně patří do působnosti Ústavu pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod (dále jen „ÚZPLN“) případně právnické osoby pověřené vyšetřováním událostí ve smyslu příslušného ustanovení zákona č. 49/1997 Sb. o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů a do působnosti stanovených pracovníků dozorovaných organizací.
- (5) Při aplikaci této Směrnice postupují dotčené subjekty v souladu s principy spravedlivého posouzení („Just Culture“).

1.3. PŘEDMĚT

- (6) Tato Směrnice popisuje konkrétní činnosti prováděné dotčenými subjekty v oblasti hlášení událostí v kontextu požadavku ATM/ANS.OR.A.065 PNK (EU) 2017/373 využívající informace získané z povinného nebo dobrovolného systému hlášení v rámci systému ECCAIRS, z údajů dodaných poskytovateli letových navigačních služeb, z výstupů jednání SAFETY BOARD, z výstupů pracovní skupiny pro řešení otázek bezpečnosti (např. SAG na úrovni Úřadu) nebo z informací získaných od jiných subjektů v rámci plnění mezinárodních dohod.
- (7) Směrnice rovněž popisuje prvky systému zavedeného Odborem, způsob zpracování získaných informací k naplnění výše uvedených cílů a interakci s dalšími subjekty, které do systému přispívají.
- (8) Při sledování a analýze hlášených událostí se primárně využívají pouze ty informace, které mají, nebo které by mohly mít vliv na bezpečnost letového provozu v souvislosti s poskytováním služeb ATM/ANS.
- (9) Směrnice nepopisuje strukturu ani způsob zpracování jednotlivých hlášení událostí implementovaný dalšími stranami.

1.4. PŮSOBNOST A ODPOVĚDNOST

- (10) Směrnice je závazná pro všechny zaměstnance Odboru, kteří se podílí na dohledu nad provozní bezpečností při poskytování ATM/ANS.
- (11) Pokud je k zajištění naplnění cílů této směrnice nutná spolupráce s jinými útvary Úřadu případně dalšími subjekty mimo Úřad, postupuje ředitel Odboru dle Organizačního řádu Úřadu a dalších příslušných administrativních postupů Úřadu.
- (12) Ředitel Odboru pověřuje výkonem funkce Koordinátora hlášení událostí v letovém provozu (dále jen „Koordinátor UVLP“) zaměstnance Odboru a dále zajišťuje, že jim pověřené osoby mají:
 - a. přístup ke vstupním místům Úřadu pro příjem hlášení a
 - b. možnost nahlížení do systému SISel.
- (13) Směrnice je závazná pro dotčené poskytovatele služeb v těch částech, které vycházejí z požadavku ATM/ANS.OR.A.065 PNK (EU) 2017/373.

2. STRUKTURA SYSTÉMU

2.1. PRVKY SYSTÉMU

- (14) **Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod (dále jen ÚZPLN“)** byl zřízen nařízením leteckého zákona a je mimo jiné pověřen sběrem, vyhodnocováním, zpracováním a uchováváním informací o hlášených událostech a jejich zpracováním do Evropské centrální evidence European Central Repository – dále jen „ECR“) prostřednictvím systému ECCAIRS („European Coordination Centre For Aviation Incident Reporting System“).
- (15) **Úřad** byl ustanovením leteckého zákona pověřen činnostmi vnitrostátního dozorového orgánu. V rámci plnění úkolů dohledu nad provozní bezpečností a dohledu nad regulatorními požadavky kladených na poskytovatele ANS využívá mimo jiné informace ze systémů hlášení (SISel) a případně výměnných sítí vytvořených na základě mezinárodních smluv a dohod.
- (16) **Subjekty systému** jsou všechny osoby a organizace, které přispívají do systému povinného nebo dobrovolného hlášení.
- (17) **Vstupní místo** je stanovený a publikovaný technologický způsob příjmu hlášení, většinou formou elektronických formulářů. Vstupní místa pro příjem hlášení jsou zpravidla zveřejněna

- na webových stránkách dotčených subjektů (např. Úřad a ÚZPLN). Další vstupní místo do systému hlášení událostí je provedeno na úrovni dotčených poskytovatelů služeb.
- (18) **Základní postupy** jsou souborem zde definovaných činností prováděných k naplnění cílů této Směrnice.
- (19) **Koordinátor ÚVLP** je osoba pověřená Ř Odboru, která monitoruje a ukládá do operativní databáze Odboru přijatá hlášení o událostech získaných ze systému hlášení SISel, ze závěrečných zpráv, analýz a záznamů od poskytovatelů služeb, případně jiných subjektů. Koordinátor ÚVLP také ve spolupráci s poskytovateli služeb nebo dalšími subjekty aktualizuje operativní databázi s ohledem na skutečnosti, které mohou vyvstat v rámci šetření událostí.
- (20) **Operativní databáze Odboru** (dále jen „databáze Odboru“) je tabulka záznamů, vytvořená v dostupném programovém prostředí, určená k ukládání získaných informací z hlášení událostí pro potřeby plánování a provádění dohledu nad provozní bezpečností při poskytování ATM/ANS. Struktura dat záznamu tabulky je uvedena v Příloze A.
- (21) **ECCAIRS** je programové prostředí vyvinuté Společným výzkumným centrem Evropské komise („Joint Research Center“), které umožňuje přístup k datům uložených v ECR.
- (22) **Systém SISel** je interní systém Úřadu pro hlášení událostí v civilním letectví, spravovaný manažerem systému řízení Úřadu a který je napojen na programové prostředí ECCAIRS umožňující výměnu informací s dotčenými subjekty v rámci národního systému hlášení událostí.
- (23) **SAFETY BOARD (SB)** je expertně-pracovní platforma vytvořená na základě formální dohody mezi Úřadem a poskytovatelem služeb. Jednání SB se účastní stanovení pracovníci poskytovatele služeb a Odboru/Úřadu k zajištění pravidelného a společného posuzování úrovně provozní bezpečnosti certifikovaných služeb poskytovatele dozorovaných Úřadem, a dále k zajištění výměny a analýzy dalších informací, které jsou předmětem smluvního vztahu. Úřad prostřednictvím Odboru usiluje o vytváření účelových platforem mezi svými zástupci a konkrétními poskytovateli služeb. Součástí programu jednání je i oblast hlášení událostí, jejich rozbor, určení trendů apod.
- (24) **Pracovní skupina pro řešení otázek bezpečnosti (SAG)** zajišťuje koordinaci otázek implementace principů systému řízení bezpečnosti na Úřadu, řízení bezpečnostních rizik v oblasti letového provozu, klasifikaci událostí v letovém provozu a plnění knihovny bezpečnosti Úřadu, průběžnou aktualizaci portfolia bezpečnostních rizik a navrhování cílů bezpečnosti v oblasti ukazatelů bezpečnosti a ukazatelů bezpečnostní výkonnosti dotýkajících se portfolia rizik, přípravu návrhů opatření ke snížení význačných klasifikovaných rizik a jejich předkládání vedení Úřadu, včetně následné kontroly jejich plnění a efektivity, apod.
- (25) **Pracovní skupina pro řešení otázek bezpečnosti na úrovni dotčených subjektů** je platforma řešící obdobné úkoly, které jsou popsány v ustanovení (24) pro Úřad.

2.2. SYSTÉM POVINNÉHO HLÁŠENÍ

- (26) Systém povinného hlášení je definován nařízením (EU) č. 376/2014, a národním předpisem L13 o odborném zjišťování příčin leteckých nehod a incidentů. Jednotlivé prvky tohoto systému jsou popsány předpisem L13, zejména v Hlavě 8 a dodatku R.
- (27) Okruh osob povinných hlásit události a způsob podání informací je definován v odst. 6, čl. 4 nařízením (EU) č. 376/2014 a Leteckým zákonem. Informace ze systému povinného hlášení jsou předávány Úřadu a ÚZPLN. Kategorie hlášených událostí jsou uvedeny v odst. 1 čl. 4 nařízení (EU) č. 376/2014, který je dále rozpracován v nařízení (EU) 2015/1018 (např. pro oblast ATM/ANS v příloze III).

2.3. SYSTÉM DOBROVOLNÉHO HLÁŠENÍ

- (28) Systém dobrovolného je definován nařízením (EU) č. 376/2014. Hlášení umožňuje získat informace o událostech od subjektů, které nepodléhají povinnosti povinného hlášení. Jeho cílem je posílit systém povinného hlášení a získat co nejvíce informací k zajištění prevence vzniku událostí v letovém provozu výsledováním závislostí mezi událostmi. Z tohoto důvodu se tento systém zaměřuje pouze na obsah hlášení a ne na odhalování nebo postihování viníků konkrétní události. Tohoto stavu je zajištěno anonymizováním přijatých hlášení.
- (29) Struktura dat předávaných tímto systémem nemá stanovený formát a klade větší nároky na stanovení kategorie závažnosti a kategorie události.
- (30) Systémy dobrovolných hlášení jsou vytvářeny většinou jako vnitro-organizační/vnitropodnikové systémy a vykazují několik znaků, kterými se liší od systémů povinných hlášení:

- a. charakter informací je většinou důvěrný a určený pouze pro kontext organizace;
- b. informace většinou poukazují na vysledovaný trend a mají tedy spíše preventivní charakter;
- c. analýza informací je prováděna nejčastěji na úrovni organizace a výsledek nemusí být dostupný Úřadu.

Poznámka: Z výše uvedeného vyplývá, že pro využití těchto hodnotných informací bude Odbor usilovat o rozvoj pracovních a partnerských vztahů s konkrétním poskytovatelem.

3. POSTUPY

3.1. ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

- (31) Systém popsaný touto směrnicí je integrální součástí systému pro analýzu a zpracování informací souvisejících s letovým provozem, který je řízen Úřadem. Při aplikaci dále uvedených postupů Odboru spolupracuje s manažerem systému řízení (MSŘ) a v rámci SAG.
- (32) Dohled nad implementací a funkčností systému povinného hlášení je prováděn v rámci regulatorních auditů u poskytovatelů služeb. Postupy pro tyto činnosti jsou uvedeny v příslušných ustanoveních směrnic a manuálů Odboru pro výkon dohledu nad poskytováním služeb v oblasti ATM/ANS.
- (33) Pověřené osoby Odboru zpracovávají zde uvedeným způsobem pouze hlášení, které mají nebo, které by mohli mít vztah k systémům ATM/ANS. Události týkající se provozu, údržby a technických událostí na letadlech jsou zpracovávány jinými subjekty Úřadu. Nicméně i u těchto typů událostí musí být důkladně prověřena možná souvislost s ATM/ANS systémy.
- (34) Pro využití informací z hlášených událostí využívá Odbor dva přístupy (reaktivní a proaktivní), které se liší především způsobem získání vstupních informací, dále metodami zpracování získaných dat a účelem zpracování těchto informací. V obou případech Odbor uplatňuje přístup spravedlivého posouzení („Just Culture“), pokud je to aplikovatelné.
- (35) Celý cyklus procesu zpracování informací z hlášených událostí se skládá z částí spouštěných událostmi (reaktivní) a částí řízených periodicitou a plánem (proaktivní), viz diagram v ust. (60).
- (36) Postupy zde uvedené mohou být zpřesňovány příslušnými dohodami a pracovními ujednáními, které Odbor (případně Úřad) uzavře s dalšími stranami za účelem zefektivnění řízení provozní bezpečnosti.
- (37) Při řešení událostí, které se týkají vojenských poskytovatelů ANS nebo vojenských leteckých provozovatelů, postupuje Odbor/Úřad dle uzavřených formálních ujednání s vojenským dohledovým orgánem.
- (38) Při řešení událostí, které se týkají přeshraničního poskytování služeb ANS (v rámci FAB CE nebo mimo FAB CE/CBO), postupuje Odbor/Úřad dle uzavřených mezinárodních dohod.

3.2. REAKTIVNÍ PŘÍSTUP

- (39) Reaktivní přístup představuje soubor činností, které provádí pověřeni pracovníci Odboru při přijetí hlášení o události. Jeho cílem je:
 - a. reagovat na přijaté hlášení,
 - b. posoudit jeho možnou souvislost s poskytováním služeb a funkcí ATM/ANS,
 - c. pokud je to vhodné nebo žádoucí posoudit nastavení příslušných bezpečnostních procesů konkrétního poskytovatele služeb,
 - d. zajistit sledování postupu a způsobu řešení události,
 - e. monitorovat plnění nápravných opatření,
 - f. zajistit implementaci případných opatření nebo doporučení,
 - g. použít příslušné další procesy Odboru k zajištění provozní bezpečnosti v případě vzniku a přetrvávání nebezpečného stavu.
- (40) O konkrétním postupu a způsobu naplňování výše uvedených cílů reaktivního přístupu v případě konkrétní události rozhoduje vedoucí příslušného oddělení podle typu události, pokud není dále stanoveno jinak.
- (41) Koordinátor ÚVLP pravidelně monitoruje příchod nových hlášení, který je zařazen do distribučního seznamu Úřadu určeného pro rozesílání hlášení.
- (42) Koordinátor ÚVLP zapisuje do databáze Odboru události, která náleží do kategorie klíčových výkonnostních ukazatelů pro oblast bezpečnosti, případně další dle doporučení výstupů z porad

- a dohledu Odboru, skupiny SAG, pokynů ředitele Odboru a/nebo výjezdních zaměstnání Odboru. Zařazení událostí do kategorií je upřesňováno během účelových ad hoc nebo plánovaných jednání. Tato jednání jsou organizována v rámci Úřadu (např. SAG), v rámci SB s poskytovateli služeb, případně obdobných platformech zastoupených dalšími poskytovateli služeb (pokud jsou zřízeny), nebo ve spolupráci s ÚZPLN.
- (43) Koordinátor seznamuje vedoucí pracovníky s událostmi, ke kterým byla obdržena hlášení a se stavem plnění vydaných úkolů ke konkrétním událostem v rámci situační zprávy, kterou zpracovává za příslušný kalendářní měsíc.
- (44) Bez ohledu na množství údajů a kvalitu informace musí Koordinátor ÚVLP věnovat každému hlášení náležitou pozornost. V případě nejasností v hlášení nebo nedostatku podkladů k provedení rozhodnutí o dalším postupu kontaktuje, pokud je to možné, odesílatele hlášení a získá potřebné údaje nebo se pokusí získat informace z jiných zdrojů.
- (45) V případě, že hlášení konkrétní události vykazuje znaky, které by mohli danou událost diskvalifikovat z procesu spravedlivého posuzování (hrubá nedbalost, úmysl apod.) nebo ukazuje na rychle eskalující negativní trend, může Ř/Odboru, dle doporučení a výstupů z porad Odboru anebo SAG, ale i bez něj, iniciovat aplikaci dalších postupů Úřadu (pozastavení nebo odebrání průkazu způsobilosti, vydání příkazu k zachování bezpečnosti, iniciace mimořádného auditu, apod.). Ve všech ostatních případech je hlášení pouze zaregistrováno a použito pro jednání příslušné účelové platformy a jako zdroj informací pro přípravu inspektorů na regulatorní audity provozní bezpečnosti u poskytovatelů služeb. Inspektoři za tímto účelem kontaktují Koordinátora ÚVLP samostatně.
- (46) V případě nejasnosti ve způsobu jak reagovat na přijaté hlášení, musí Koordinátor ÚVLP konzultovat další postup s vedoucím oddělení dohledu nebo s ředitelem Odboru. U složitějších případů nebo případů, kdy je možná vazba na ATM/ANS méně zřetelná, je toto řešeno ředitelem Odboru ve spolupráci s relevantními pracovníky Odboru.
- (47) V případě potřeby kontaktuje Koordinátor ÚVLP manažera MSŘ Úřadu nebo vyžádá cestou zástupce Odboru v SAG projednání konkrétní události nebo událostí v rámci této platformy.
- (48) Koordinátor ÚVLP aktualizuje informace v databázi Odboru na základě výstupů porad Odboru, jednání SB, výjezdních zaměstnání Odboru, jednání SAG a výstupů dohledu realizovaného Odboru. Koordinátor ÚVLP navrhuje události k diskusi v rámci SB a popřípadě i v rámci SAG. Tato databáze je uložena na příslušném místě společného úložiště Odboru, ke které mají zaměstnanci Odboru přístup.
- (49) V případě, že je příčina vzniku události šetřena ÚZPLN nebo jiným vyšetřovacím orgánem a může být v rámci tohoto šetření vydáno bezpečnostní doporučení a současně v případě, že se doporučení týká ATM/ANS, je toto doporučení předmětem vyjádření a dohledu Odboru dle příslušných postupů Úřadu.
- (50) Koordinátor ÚVLP zajišťuje ve spolupráci s vedoucím oddělení dohledu archivaci obdržených závěrečných zpráv z šetření událostí a záznam bezpečnostních opatření do databáze Odboru, která je uložena na příslušném místě společného úložiště Odboru.
- (51) Odbor při aplikaci reaktivního postupu spolupracuje s poskytovateli služeb, pokud je to vhodné, prostřednictvím zřízených jednání SB (pokud byly zřízeny). Postupy spolupráce jsou předmětem smluvní úpravy.

3.3. PROAKTIVNÍ PŘÍSTUP

- (52) Proaktivní přístup je uskutečňován aktivním analyzováním informací uložených v operativní databázi za pomoci dostupných analytických nástrojů a podpory ze strany Odboru (porada Odboru, výjezdní zaměstnání Odboru) případně Úřadu (SAG), dále rozborem souborů záznamů o událostech, získaných buď od poskytovatele služeb nebo organizací poskytujících funkce ATM anebo ze systému hlášení SISel. Součástí těchto analýz jsou data získaná z procesu realizace dohledu a doporučení z porad Odboru, výjezdních zaměstnání Odboru a SAG.
- (53) Odbor při aplikaci proaktivního postupu může spolupracovat s poskytovateli služeb, pokud je to vhodné, prostřednictvím zřízených SB (pokud byly zřízeny). Postupy spolupráce jsou předmětem smluvní úpravy. Výhodou tohoto přístupu je využití znalostí místního prostředí a schopnosti poskytovatelů služeb při analýze bezpečnostně relevantních událostí týkajících se oblasti ATM/ANS, za současného budování synergie důvěry mezi Úřadem a konkrétním poskytovatelem.

- (54) Cílem toho přístupu je prevence vzniku nehod a vážných incidentů s podílem ATM/ANS. Základním předpokladem pro efektivní splnění tohoto úkolu je přístup k dostatečnému množství informací a teoretické znalosti a schopnosti posuzovatele.
- (55) Základním zdrojem informací pro provádění analýz jsou Závěrečné zprávy nebo analýzy z šetření událostí, podání podrobných informací v rámci jednání SB, databáze Odboru a systému SISel.
- (56) Koordinátor ÚVLP pravidelně nahlíží do záznamů o hlášených událostech a aktivně vyhledává informace, které mají nebo by mohli mít souvislost s poskytováním služeb a funkcí ATM/ANS a zaměřuje se zejména na případy, které:
- a. jsou dlouhodobě otevřené,
 - b. mají vysoký stupeň závažnosti,
 - c. poukazují na nebezpečný trend spojený s:
 - klíčovým ukazatelem pro oblast bezpečnosti v ATM/ANS,
 - konkrétní lokalitou,
 - vzdušným prostorem,
 - službou,
 - poskytovatelem,
 - postupem.
- (57) V případě nedostupnosti systému SISel může Koordinátor ÚVLP požádat dotčené poskytovatele služeb o zaslání dat, které byly jimi hlášeny.
- (58) Koordinátor ÚVLP o všech takto zpracovávaných událostech vede záznam ve své databázi.
- (59) Výstupy z proaktivního přístupu jsou využívány zejména v rámci plánování RBO.
- (60) Výše popsany postup v kapitolách 3.2 a 3.3 je schematicky znázorněn v Příloze B.

4. POUŽITÍ ZÍSKANÝCH INFORMACÍ

- (61) **Prevence:** Informace získané z analýz hlášených událostí se používají zejména k prevenci vzniku leteckých nehod a vážných incidentů s podílem služeb a funkcí ATM/ANS. Za tímto účelem navazuje Odbor formální vztahy se zainteresovanými stranami a vhodnou formou napomáhá při implementaci nápravných opatření a doporučení ze závěrů vyšetřování.
- (62) **Dohled:** Informace jsou dále využívány v rámci dohledu nad provozní bezpečností k přípravě programu a plánu auditů a inspekcí a také k revizi vlastních postupů. K efektivnímu využití těchto informací je nezbytně nutné, aby Koordinátor ÚVLP připravoval podklady vedoucím týmu auditorů a inspekcí či jim umožňoval přístup k relevantním informacím z databáze Odboru, zahrnující analýzy a výčty události vztahující se k předmětu auditu nebo inspekce. Koordinátor ÚVLP musí dále vést operativní databázi takovým způsobem, aby byla využitelná pro potřeby auditů a inspekci jejich vykonavatelů.
- (63) **Legislativní podpora:** Odbor připravuje podklady pro ministerstvo dopravy doporučení v rámci odborné podpory při tvorbě legislativy. Uvedená podpora může zahrnovat také poznatky získané ze zpracování hlášených událostí.
- (64) **Konzultace:** Dalším možným využitím získaných dat je podpora bezpečnostních kampaní vedených Úřadem, ministerstvem dopravy a případně dalšími subjekty, uspořádání pracovních seminářů s poskytovateli, nabídka konzultací s manažery bezpečnosti.
- (65) **Výkonnost:** Koordinátor ÚVLP synchronizuje počty událostí v jednotlivých klíčových oblastech pro oblast bezpečnosti v ATM/ANS a předává tyto informace dalším osobám jako např. bezpečnostní manažer Úřadu, osoba pověřená monitorováním výkonnosti v ATM/ANS a další.

4.1. VÝMĚNA A ZVEŘEJŇOVÁNÍ INFORMACÍ

- (66) Na základě uzavřených mezinárodních dohod předá Odbor bezpečnostně relevantní informace o zjištěných událostech dalším NSA formou a obsahem stanoveným v těchto dohodách. Tyto informace jsou vždy anonymizované. Při předávání takovýchto informací se postupuje ve smyslu příslušných ustanovení administrativních řádů a postupů Úřadu.

5. PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ O UDÁLOSTECH PŘÍSLUŠNÉMU ÚŘADU OD POSKYTOVATELŮ SLUŽEB

- (67) V souladu s požadavkem ATM/ANS.OR.A.065, písm. (d)(2) PNK (EU) 2017/373, příslušní poskytovatelé služeb zasílají hlášení o událostech v letovém provozu v rámci zavedeného systému hlášení v ČR, využívající vlastní systémy nebo formuláře ÚZPLN, případně Úřadu pro dobrovolná hlášení. Tím, že Odbor má přístup k výše uvedenému systému hlášení, není požadováno zasílání prvotního a závěrečného hlášení zvlášť. V případě podezření na nefunkčnost systému hlášení daný poskytovatel kontaktuje Koordinátora ÚVLP Odboru na emailové adrese safety.reports-nsa@caa.cz.
- (68) V souladu s požadavky ATM/ANS.OR.A.065, písm. (f)(1) a (2) PNK (EU) 2017/373 příslušní poskytovatelé služeb zasílají svá následná hlášení o událostech (např. dílčí výsledky z šetření, závěrečné výsledky šetření, závěrečné zprávy, analýzy apod.) Odboru na emailovou adresu safety.reports-nsa@caa.cz. Formát těchto následných hlášení je určen vnitropodnikovými normami každého příslušného poskytovatele služeb.
- (69) Příslušní poskytovatelé služeb pravidelně informují Odbor o pověřených osobách odpovědných za hlášení událostí jednou ročně a při každé změně této pověřené osoby.

6. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

6.1. KONTROLA A AKTUALIZACE SMĚRNICE

- (70) Obsah a postupy uvedené ve směrnici jsou předmětem revizí iniciovaných buď ad hoc na základě potřeby nebo na základě poznatků pracovníků Odboru diskutovaných během společných porad a interních školení.
- (71) Tato směrnice CAA/S-SP-041-0/2023 nabývá účinnosti dnem 1. srpna 2023 a nahrazuje směrnici *Zpracování hlášení událostí v ATM/ANS při výkonu státního dozoru nad provozní bezpečností* (ÚCL/S-SP-011-0/2019). Dále dnem účinnosti této směrnice pozbývá platnost dopis ÚCL vedený pod č. j. 116-20-701 týkající se poskytování informací z šetření události v oblasti ATM/ANS.

7. PŘÍLOHY

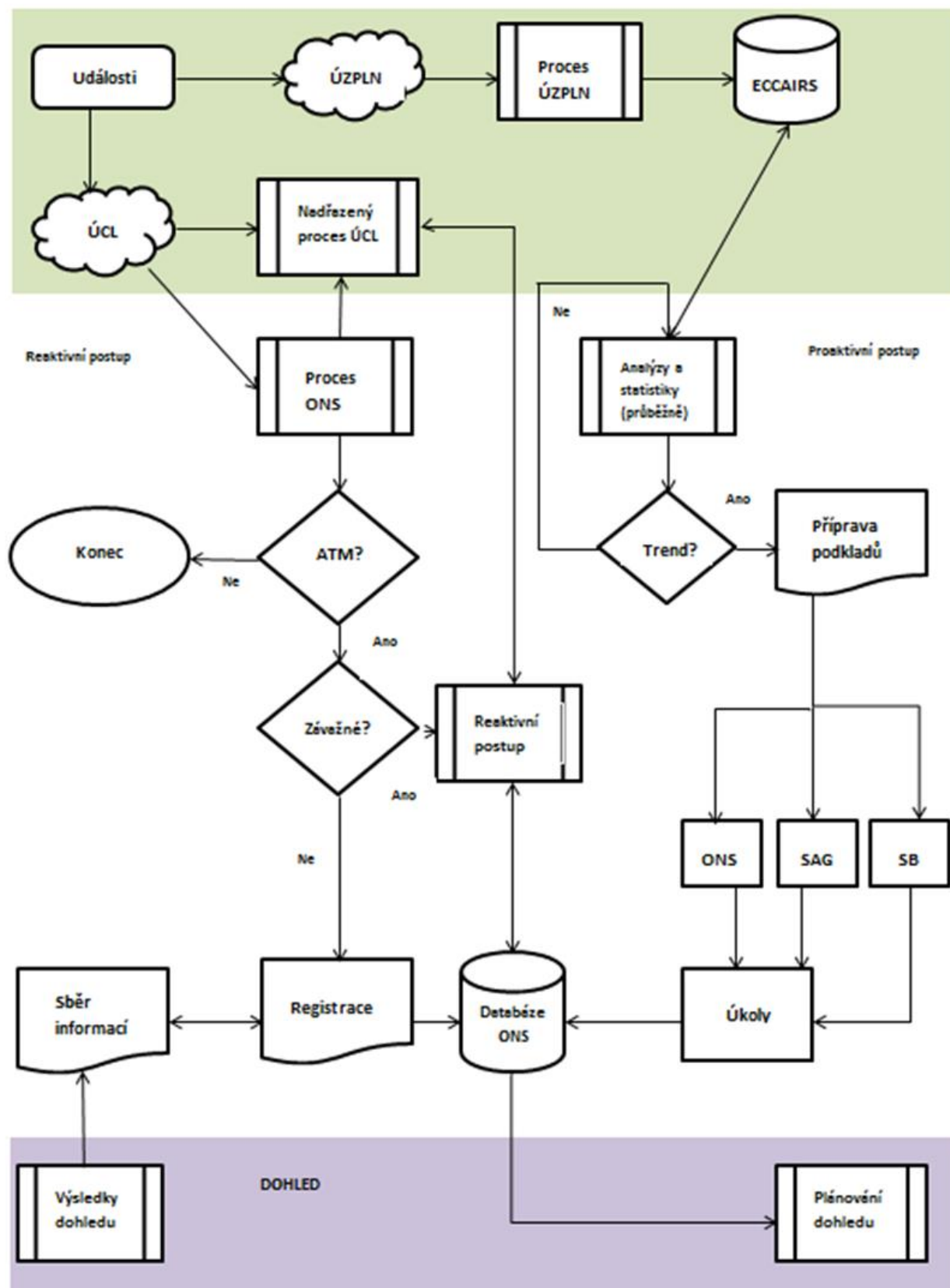
- A. Struktura informací uchovávaných v operativní databázi Odboru
- B. Grafické znázornění procesu zpracování informací z hlášených událostí
- C. Legislativní rámec

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO

Příloha A
Struktura povinných informací uchovávaných v operativní databázi Odboru

ID	Identifikátor daného poskytovatele služeb/jiného subjektu
Identifikátor	Identifikátor ÚZPLN
Závažnost	Závažnost dle metodologie RAT (Risk Analysis Tool)
Datum	Datum vzniku události (lokální)
Typ události	Zkratka typu události
Stanoviště ATSU	Stanoviště ATC, které v době vzniku události daný provoz řídilo nebo u kterého došlo k závadě na ATM zařízení
Popis	Popis události
Místo	Místo vzniku události
Závažnost	Závažnost incidentu dle leteckého předpisu L 13
Vliv ATC	Příspěvek ATC na vznik události (přímý, nepřímý)
RAT	Hodnocení metodikou RAT
ZZ/A	Závěrečná zpráva nebo analýza (jsou-li k dispozici)
CBO	Přeshraniční událost
Stav šetření	Současný stav šetření události
NO/SAF	Stanovení nápravného opatření
Poznámky	Poznámky k upřesnění vložených informací

Příloha B Grafické znázornění procesu zpracování informací z hlášených událostí

Příloha C

Legislativní rámec

Mezinárodní předpisy a nařízení EU a ICAO

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 ze dne 3. dubna 2014 o hlášení událostí v civilním letectví, analýze těchto hlášení a navazujících opatřeních a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 996/2010 a zrušení směrnic Evropského parlamentu a Rady 2003/42/ES, nařízení Komise (ES) č. 1321/2007 a nařízení Komise (ES) č. 1330/2007;
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1018 ze dne 29. června 2015, kterým se stanoví seznam klasifikovaných událostí v civilním letectví, které podléhají povinnému hlášení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014;
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/373 ze dne 1. března 2017, kterým se stanoví společné požadavky na poskytovatele služeb v oblasti uspořádání letového provozu / letových navigačních služeb a jiných funkcí sítě uspořádání letového provozu a dohled nad nimi, zrušují nařízení (ES) č. 482/2008, prováděcí nařízení (EU) č. 1034/2011, (EU) č. 1035/2011 a (EU) 2016/1377 a mění nařízení (EU) č. 677/2011;
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2019/317 ze dne 11. února 2019, kterým se stanoví systém sledování výkonnosti a systém poplatků v jednotném evropském nebi a kterým se ruší prováděcí nařízení (EU) č. 390/2013 a (EU) č. 391/2013;
- Safety Management Manual (ICAO Doc 9859).

Národní předpisy implementující nařízení a směrnice EU a doporučení ICAO

- Zákon č. 49/1997 Sb., zákon o civilním letectví ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů, kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb. o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Národní bezpečnostní program (dále jen „NBP“);
- Předpis L13 - O odborném zjišťování příčin leteckých nehod a incidentů.

ZÁMĚRNĚ NEPOUŽITO